

โรคหูดับ โรคติดเชื้อสเตรปโตคอกคัส ซูอิส (Streptococcus suis)

โรคสเตรปโตคอกคัส ซูอิส เป็นโรคที่เกิดในสุกร เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ที่ปกติจะมีอยู่ในสุกรเกือบทุกตัว ซึ่งฝังตัวอยู่ในต่อมทอนซิลของสุกร แต่ไม่ได้ก่อให้เกิดโรค เว้นแต่เมื่อใดที่สุกรมีร่างกายอ่อนแอ เครียด หรือป่วยด้วยโรคที่ไปกดภูมิคุ้มกัน แบคทีเรียตัวนี้ก็จะเพิ่มจำนวน และติดเชื้อในกระแสเลือด และทำให้หมูป่วยและตายได้ในที่สุด

เชื้อโรคหูดับ สามารถเข้าสู่ร่างกายคนได้ 2 ทาง

1. จากการบริโภคเนื้อสุกร เครื่องใน หรือเลือดหมูที่ไม่ผ่านการปรุงให้สุก เช่น ลาบ ลู่ ที่นิยมทำจากเนื้อหมูดิบ ๆ และใส่เลือดดิบ หรือหมูกระทะที่ปิ้งย่างไม่สุก

2. ผ่านทางบาดแผล รอยถลอก เยื่อぶตา จากการสัมผัสสุกรที่เป็นโรค กลุ่มเสี่ยงที่ควรระวังคือ เกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกร คนทำงานในโรงฆ่าสัตว์ คนชำแหละเนื้อสัตว์ สัตวแพทย์ สัตวบาล

อาการของผู้ป่วย

ผู้ป่วยที่รับเชื้อโรคหูดับเข้าสู่ร่างกายแล้ว ภายใน 3 วัน จะมีไข้สูง ร่วมกับ ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ ปวดบวมตามข้อ มีจำเลือดตามตัวตามผิวหนัง ชี้น คอแข็ง ชัก มีการเปลี่ยนแปลงระดับความรู้สึกตัว จนเชื้อเข้าสู่กระแสเลือดและเข้าไปสู่เยื่อหุ้มสมอง ทำให้เยื่อหุ้มสมองอักเสบ ข้ออักเสบ ม่านตาอักเสบตามมา และเนื่องจากเยื่อหุ้มสมอง อยู่ใกล้กับปลายประสาทหูชั้นในทั้งสองข้าง เชื้อจึงสามารถลุกลาม และทำให้เกิดหนองบริเวณปลายประสาทรับเสียงและประสาททรงตัว ทำให้หูตึง หูดับ จนหูหนวกร่วมกับอาการเวียนศีรษะ และเดินเซตามมาได้ ซึ่งอาการทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นภายใน 14 วัน หลังจากเริ่มมีอาการไข้

สถานการณ์จังหวัดพิจิตร

ตั้งแต่ 1 มกราคม – 30 เมษายน 2560 พบผู้ป่วยจำนวน 5 ราย (สูงสุดเป็นลำดับที่ 5 ของประเทศ) พบผู้ป่วยในพื้นที่อำเภอตะพานหิน 2 ราย, ทับคล้อ 2 ราย, และสากเหล็ก 1 ราย ผู้ป่วยเสียชีวิต 2 ราย (อำเภอตะพานหิน และทับคล้อ อย่างละ 1 ราย) พบผู้ป่วยเพศชายและเพศหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป พบในอาชีพเกษตรกร พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนเมษายน ซึ่งผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตในจังหวัดพิจิตร ส่วนใหญ่เกิดจากการกินลาบสุกแต่ใส่เลือดดิบเกือบทุกราย

การป้องกันการติดโรค

1. ไม่รับประทานเนื้อหมูที่ไม่สุกดี เช่น จิ้มจุ่มที่ต้มไม่สุกพอ หรือ ลาบสุกๆดิบๆ เป็นต้น
2. ไม่กินหมูที่ป่วย หรือหมูตายจากโรค เลือกรับประทานเนื้อหมูจากแหล่งผลิตที่ได้มาตรฐาน
3. สวมรองเท้าบูต สวมถุงมือ สวมเสื้อผ้าที่รัดกุม ระหว่างปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับหมู/สุกรทุกขั้นตอน จะป้องกันการแพร่เชื้อจากสุกรมาสู่คนได้
4. ล้างมือ ล้างเท้า ล้างตัวให้สะอาดหลังการสัมผัสสุกร และเนื้อสุกร
5. เมื่อเกิดแผลต้องระวังในการสัมผัสสุกร
6. กำจัดเชื้อจากฟาร์ม โดยการเลี้ยงหมูตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ เพื่อป้องกันการติดเชื้อของหมู

